

PÅ MED HANDSKEN

Gode råd om brug af
handsker ved rengøring





BRUG DE RIGTIGE HANDSKER

Det er virksomhedernes ansvar, at medarbejderne altid bruger handsker ved kontakt med vand og rengøringsmidler. Virksomhederne skal blandt andet stille egnede handsker til rådighed, instruere medarbejderne i, hvordan de skal bruges, og løbende følge op på, om handskerne bliver brugt rigtigt.

Sørg for at medarbejderne bruger de rigtige handsker til de forskellige arbejdsopgaver.

Handskerne skal have en god pasform for at sikre et godt greb, og de skal yde den nødvendige beskyttelse.

Ved arbejde med hænder og underarm i vand, bør handskerne have så lang manchete, at håndledet også er beskyttede, og der ikke trænger vand ned i handsken.

Hvis handskerne skal beskytte mod kemikalier, kan der være særlige krav til handsken. Følg her sikkerhedsvejledningen fra producenten.



Til almindelig rengøring anbefales det at bruge engangshandsker af nitril. Nitril og latex har mange af de samme egenskaber, men nogle medarbejdere kan udvikle allergi over for latex, og nitril er derfor at foretrække.

Engangshandsker

Til almindelig rengøring er engangshandsker at foretrække.

Engangshandsker er oftest af tyndt, elastisk materiale, der slutter godt om hånden. De er typisk 24 cm lange, men kan også fås i 30cm's længde så en del af underarmen også kan beskyttes.

Hvilket materiale?

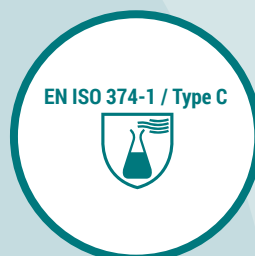
Handsker til rengøring er normalt lavet i nitril (kunstgummi) eller latex (naturgummi).

Til almindelig rengøring anbefales typisk acceleratorfri nitrilhandsker uden talkum. Nitril og latex har mange af de samme egenskaber, men nogle medarbejdere kan udvikle allergi over for latex, og nitril er derfor at foretrække.

Handsker indeholder ofte accelerators, som er tilsætningsstoffer, der gør materialet mere elastisk og holdbart. Det gælder alle latexhandsker, og også mange nitrilhandsker. Man kan imidlertid udvikle allergi over for accelerators, og derfor er acceleratorfri nitrilhandsker det sikreste valg.

Hvilken mærkning?

Brug kun engangshandsker, der er CE-mærkede og lever op til kravene i standarderne EN 420 og EN 374-1. Handskerne skal have et af følgende piktogrammer på æsken:



Handsker til flergangsbrug

Til særlige opgaver kan der anvendes handsker til flergangsbrug. Det skal altid ske i overensstemmelse med leverandørens anvisninger.

Flergangshandsker anbefales ikke til almindelig rengøring.

Handsker til flergangsbrug er typisk af kraftigere materiale og har ofte en inderbeklædning af bomuldsmateriale. Det kaldes, at handsken er velouriseret. Flergangshandsker er typisk 30-33 cm lange, men man kan også få handsker der er 40 cm og længere.

Handsker til flergangsbrug er personlige og må ikke deles med andre. Det er desuden vigtigt at vide, hvor lang tid handskerne har været i brug, og om de forsat beskytter tilstrækkeligt.



ANVEND HANDSKERNE RIGTIGT

Brug handsker med omtanke

Handsker kan beskytte hænderne mod direkte kontakt med vand og rengøringsmidler, når de anvendes rigtigt. Anvendes de forkert, kan handsker selv udgøre et problem for hænderne. Det er derfor vigtigt at sætte sig ind grundigt ind i, hvornår og hvordan handsker skal bruges.

Anvend kun handsker når det er nødvendigt

Som udgangspunkt bør medarbejdere kun bære handsker når det er nødvendigt, og så kort tid ad gangen som muligt.

Det kræver imidlertid, at virksomheden sørger for at mindske medarbejdernes direkte kontakt med vand og rengøringsmidler mest muligt. Det kan ske på flere måder:

- Ved at anvende andre metoder og tekniske hjælpemidler til vask, fx gulvvaskemaskine og tørmoppe/mikrofiber.
- Ved kun at bruge rengøringsmidler, hvor det er nødvendigt.
- Ved at sørge for at indkøbe de rengøringsmidler, som er mindst belastende, herunder udelukke rengøringsmidler med unødige tilsætningsstoffer som parfume, der kan give allergi.
- Ved at sikre en varieret arbejdsgang, så det "våde" arbejde fordeles på flere hænder.
- Ved at sørge for at give medarbejderne tilstrækkelig med instruktion og vejledning i arbejdsteknik, der minimerer kontakten med vand og rengøringsmidler i løbet af arbejdsdagen.

Ingen fingerringe og lange negle

Medarbejderen må ikke bære fingerringe eller have lange negle ved arbejde med handsker. Lange negle og fingerringe kan slide på handskematerialet og derved nedsætte dets holdbarhed. Under fingerringe kan der samles sæberester og fugt, der kan irritere huden og give eksem.

Sørg for handsker i de rigtige størrelser

Det er vigtigt, at medarbejderne altid kan vælge en handske i en passende størrelse. Hvis handsken er for lille, vil det slide unødigt på handsken, og hånds funktion vil nedsættes. Hvis handsken er for stor, mistes fingerføling, og risikoen for uheld stiger.

Handsker fås normalt i størrelser fra 6-11. Der kan være forskellig pasform fabrikkerne imellem, så man må prøve sig frem for at finde en komfortabel model.

Skal der en bomuldshandske indenunder, skal handsken typisk være et nummer større. ►



Mange rengøringsopgaver kræver heldigvis ikke handsker. Brug kun handsker, når det er nødvendigt, og så kort tid som muligt.



Ingen fingerringe eller lange negle. De kan slide på handskematerialet og nedsætte dets holdbarhed.

Handskerne skal være hele, rene og tørre

Handskerne skal altid være hele, rene og tørre. Det gælder både engangshandsker og flergangshandsker.

Hænderne skal være rene og tørre

Det er vigtigt at have god håndhygiejne ved brug af handsker. Hænderne skal være rene og tørre, inden man tager handsker på. Ellers kan der samle sig snavs og fugt inde i handskerne, som kan give hudproblemer.

Genbrug aldrig engangshandsker

Engangshandsker må ikke genbruges, selvom de tilsyneladende virker rene og hele. Der er risiko for at få allergifremkaldende og lokaltirriterende stoffer på huden, når man tager handskerne på igen. Der er også risiko for, at handskerne ikke længere er modstandsdygtige mod de påvirkninger, de skal beskytte imod.

Skift handsker fra område til område

Af hensyn til hygiejnen anbefales det normalt at skifte handsker, når man går fra et område til et andet.

Brug handsker så kort tid som muligt

Brug handsker, når det er nødvendigt, og så kort tid som muligt. På grund af sved bliver handsker hurtigt fugtige på indersiden, og dette kan irritere huden på hænderne.

Anvend bomuldshandsker indenunder

Hvis det er nødvendigt at have handsker på i over 10 minutter ad gangen, anbefales det at have bomuldshandsker inden under beskyttelseshandskerne. Bomuldshandskerne opsuger sveden og forbygger irritation af huden.

Til medarbejdere, der let får irriteret hud, anbefales det altid at bruge bomuldshandsker inden under beskyttelseshandskerne.

- Brug kun bomuldshandsker, der er hele, rene og tørre.
- Skift bomuldshandskerne når de bliver fugtige.

Plej huden med fed creme

Medarbejdere, der arbejder med handsker, bør pleje hænderne med håndcreme, gerne flere gange dagligt. Cremen gør huden smidig og modstandsdygtig.

Anvend en fed, uparfumeret creme, gerne med 40-70% fedt. Jo mere tør huden er, desto højere fedtprocent anbefales i cremen.

Smør hænderne ind efter arbejde og ved længere pauser.

Undgå at arbejde med fedtede hænder, da det øger risikoen for uheld, og at smøre hænderne med creme lige inden, at handskerne tages på, da cremen kan mørne gummiet.



Genbrug aldrig engangshandsker. Engangshandsker er engangshandsker.



Medarbejdere, der arbejder med handsker, bør pleje hænderne med håndcreme, gerne flere gange dagligt.



NÅR HANDSKERNE SKAL AF

Det er vigtigt at medarbejderne lærer at tage handskerne af uden at røre ydersiden af handskerne og risikere at få vand, snavs og rengøringsmidler direkte på huden.



Den første handske **trækkes af fra ydersiden**. Medarbejderen griber med to fingre fat i handkestoffet (gummiet) og trækker handsken af. Det er vigtigt, at de to fingre ikke berører huden, men kun handsken.

Den anden handske **krænges af fra indersiden**. Medarbejderen stikker to fingre ind under handskekanten og krænger handsken af hånden.



Det er en god idé at lade medarbejderne øve sig med rene handsker, indtil de har lært teknikken.

1. HANDSKE:
Trækkes af fra ydersiden



2. HANDSKE:
Krænges af fra indersiden





HVAD ER ARBEJDS- BETINGET HÅNDEKSEM?

Arbejdsbetinget eksem kan skyldes, at der opstår allergi over for kemiske og biologiske stoffer i arbejdsmiljøet, eller at huden påvirkes af stoffer, som giver hudirritation. For rengøringsassistenter drejer det sig især om kontakt med vand og rengøringsmidler. Sygdommen viser sig ved, at huden bliver rød, hæver og klør, og der kan komme små blærer. Hos mange udvikler det sig til at blive en kronisk sygdom, hvor huden bliver fortykket og skællende med revner, der kan være smertefulde.

Irritativt håndeksem

Irritativt håndeksem er den hyppigste form for håndeksem. Den skyldes, at huden udsættes for en større belastning, end den kan tåle. Rengøringsassistenter kan dagligt blive udsat for kontakt med vand og sæbestoffer og mange håndvaske, og det kan medføre, at hudens ydre beskyttende lag bliver beskadiget, og der kan opstå eksem.

Allergisk håndeksem

Allergisk håndeksem skyldes, at små kemiske stoffer trænger gennem huden og påvirker immunsystemet, så der opstår allergi. Stofferne, der kan fremkalde allergi, kaldes allergener.

Allergenerne kan være parfumestoffer, konserveringsmidler, farvestoffer og andre stoffer, som forekommer i forbrugerprodukter og produkter, der anvendes på arbejdspladsen. De allergifremkaldende stoffer kan f.eks. være i rengøringsmidler, sæbe, creme osv.

Særligt udsatte grupper

Medarbejdere, der har haft børneeksem (atopisk eksem), vil have lettere ved at få irriteret hud og udvikle eksem og bør tage særlige forholdsregler i deres arbejde.

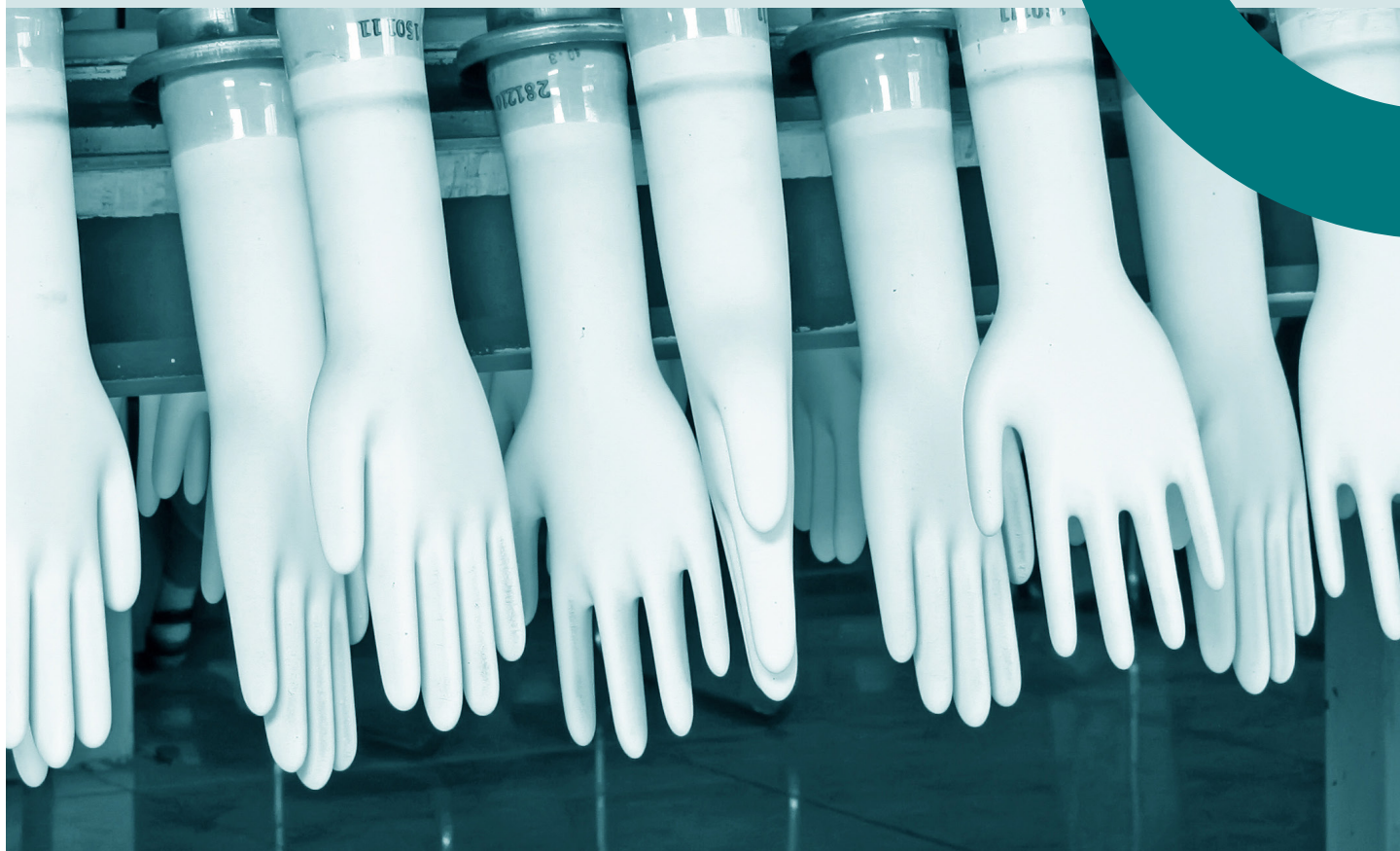
Få undersøgt eksem hos læge

Man kan ikke umiddelbart se, hvad der er årsagen til håndeksem. Det er derfor vigtigt, at medarbejderen bliver undersøgt af en hudlæge tidligt i forløbet. Jo før man går til læge med eksem, jo større er chancen for at blive helbredt.





Hver tiende dansker får hvert år problemer med håndeksem. Blandt rengøringsassistenter er tallet imidlertid tre gange så stort. Her får hver tredje medarbejder hvert år problemer med håndeksem, og i mange tilfælde har eksemet store konsekvenser for den berørte medarbejders liv, ligesom det rammer virksomhederne i form af sygefravær og opsigelser. Det er derfor vigtigt, at branchen styrker indsatsen for at forebygge håndeksem, bl.a. ved rigtig brug af handsker.



Branchearbejdsmiljøudvalget Service – Turisme

Arbejdsgiversekretariatet
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 33 77 33 77

Arbejdstagersekretariatet
Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf. 88 92 01 43

BFA | Transport
Service – Turisme
Jord til Bord
Branchefællesskab for Arbejdsmiljø